

**EESTI MAAÜLIKOOLI
TEADLASTELT ÜHISKONNALE
2019**

**FROM THE EMU SCIENTISTS
TO SOCIETY
2019**

Tartu 2021

Koostanud ja toimetanud Ingrid Kajak, Karmen Kalk, Merle Keedus, Kersti Laupa, Karin Naruskov, Li Seppet

© Eesti Maaülikool, 2021

ISBN 978-9916-669-13-6 (pdf)

ISSN 2806-1349 (pdf)

Sisukord

Sissejuhatus viitekogumikule	4
Introduction to the compendium of references	5
1.3 Eelretsenseeritud teadusartiklid Eesti ja teiste riikide eelretsenseeritavates teadusajakirjades, millel on kohalik toimetuskolleegium, või eelretsenseeritud teadusartiklid Eesti kultuurile olulistes ajakirjades või teadusartiklid ajakirjades Akadeemia, Looming ja Vikerkaar	6
3.5 Artiklid/ettekanded, mis on avaldatud kohalikes konverentsikogumikes	7
6.2 Õpikud ja muud õppeotstarbelised publikatsioonid, v.a. kõrgkooliõpikud	10
6.3 Populaarteaduslikud artiklid	11
6.4 Populaarteaduslikud raamatud	15
6.6 Muudes ajakirjades ja ajalehtedes avaldatud artiklid	15
6.7 Muu loome	16
6.9 Raamatuarvustused	18

Sissejuhatus viitekogumikule

Ülikooli kui teadus- ja arendusasutuse liikmetena ei tohi me unustada, et kui tahame arvamusiidritena suunata ühiskonna arendusprotsesse, peame kõige laiemas ja paremas mõttes tagama juurdepääsu teaduspõhisele informatsioonile.

Eesti Maaülikooli teadustulemuste nähtavuse ja teadmussiirde parandamiseks oleme koondanud kogumikku ülevaate 2019. aastal meie ülikooli teadlaste tehtud panusest populariseerimaks maaülikooli vastutusvaldkondades tehtavat teadustööd ja teenimaks ühiskonda.

Andmestik on vormistatud viitekogumikuna ja säilitatakse ning tehakse kättesaadavaks võrguväljaandena Eesti Maaülikooli digitaalarhiivis EMU DSpace. Viited vastavad APA viitamissüsteemi nõuetele ja on varustatud võimalusel püsilingiga.

Viitekogumiku ülesehituses tuginesime ETISes kasutusel olevale publikatsioonide klassifikatsiooni alajaotustele (haridus- ja teadusministri käskkiri nr 640 28. juulil 2006, täiendatud 2017).

Edukat kasutamist!

Toimetajad

Introduction to the compendium of references

To lead society's development processes as opinion leaders our university as a research and development institution must ensure access to the science-based information in the broadest and best sense.

An overview of the contribution made by our university researchers in 2019 to popularize research in the responsibility areas of the University of Life Sciences has been compiled to improve the visibility and knowledge transfer of the research results.

The data has been prepared as a compendium of references. It is stored and made available as an online publication in the digital archive of the Estonian University of Life Sciences, EMU DSpace. References meet the requirements of the APA reference system and are provided with a permanent link if possible.

The structure of the compendium of references is based on the ETIS publication classification subsections (Directive No. 640 of the Minister of Education and Research of 28 July 2006, updated in 2017).

1.3. Scholarly articles in Estonian and other peer-reviewed research journals with a local editorial board; peer-reviewed scientific articles in journals important for Estonian culture or scholarly articles in Akadeemia, Looming, Vikerkaar

3.5. Articles/presentations published in local conference proceedings

6.2. Textbooks and other study materials (excluding university textbooks)

6.3. Popular science articles

6.4. Popular science books

6.6. Articles in other journals and newspapers

6.7. Other creative activities

6.9. Critical book reviews

Best regards

Editors

1.3 Eelretsenseeritud teadusartiklid Eesti ja teiste riikide eelretsenseeritavates teadusajakirjades, millel on kohalik toimetuskolleegium, või eelretsenseeritud teadusartiklid Eesti kultuurile olulistes ajakirjades või teadusartiklid ajakirjades Akadeemia, Looming ja Vikerkaar

Kesküla, T. (2019, aprill). Tiigervaksiku (*Pseudopanthera macularia*) esmasleiust Eestis (Lepidoptera, Geometridae). *Lepinfo*, 23, 13. <https://dea.digar.ee/publication/JVlepinfo>

Kikas, A., Laurson, P., & Libek, A.-V. (2019). Evaluation of Belorussian and Estonian blackcurrant *Ribes nigrum* L. cultivars in Estonia. *Плодоводство*, 31, 134–138.

Kuht, J. (2019, oktoober). Eestikeelsete agronoomiliste teadmiste tekkimine ja kulg Tartu Ülikoolis kuni 1944. aastani [erinumber 1]. *Agraarteadus*, 30, 6–12. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKagraarteadus201910&type=staticpdf>

Luks, L. (2019). Igav on, härrased vannutatud mehed! *Akadeemia*, 31(3), 529–541. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKakadeemia201903&type=staticpdf>

Martin, M., & Õunap, E. (2019, aprill). Huvitavamaid suurliblikate (Macrolepidoptera) leide Eestist 2016. aastal. *Lepinfo*, 23, 22–52. <https://dea.digar.ee/publication/JVlepinfo>

Martin, M., & Õunap, E. (2019, aprill). Huvitavamaid suurliblikate (Macrolepidoptera) leide Eestist 2017. aastal. *Lepinfo*, 23, 52–83. <https://dea.digar.ee/publication/JVlepinfo>

Sander, H. (2019). Saateks : [Heinrich August Dietrich. Looduspilte Eestimaast. Tõlkinud Hanna Miller]. *Akadeemia*, 31(1), 103–118. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKakadeemia201901&type=staticpdf>

Tammiksaar, E. (2019). Sada aastat eestikeelset ülikooli Tartus. *Akadeemia*, 31(11), 1938–1972. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKakadeemia201911&type=staticpdf>

Tammiksaar, E., & Vooremäe, A. (2019, oktoober). Sada aastat eestikeelset põllumajandusalast kõrgharidust [erinumber 1]. *Agraarteadus*, 30, 3–5. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKagraarteadus201910&type=staticpdf>

Viidalepp, J. (2019, aprill). Üks väike-mullaöölane (*Agrotis puta*) sattus Eestisse (Lepidoptera: Noctuidae). *Lepinfo*, 23, 11–12. <https://dea.digar.ee/publication/JVlepinfo>

Väli, Ü., Nellis, R., & Lõhmus, A. (2019). Eesti röövlindude pesitsusaegne arvukus ja sigimisedukus 1994–2018. *Hirundo : Eesti Ornitoloogiaühingu ajakiri*, 32(1), 40–62. https://www.eoy.ee/hirundo/files/Vali_et_al_2019-1.pdf

Õunap, E. (2019, aprill). *Schrankia taenialis* – uus liik Eesti faunas (Lepidoptera, Erebidae). *Lepinfo*, 23, 4–6. <https://dea.digar.ee/publication/JVlepinfo>

3.5 Artiklid/ettekanded, mis on avaldatud kohalikes konverentsikogumikes

Akk, E., Edesi, L., Talve, T., Islamov, B., Kütt, M.-L., Lauringson, E., Ilumäe, E., & Tamm, K. (2019). Mükotoksiinid ja Fusarium seemned teraviljades – ülevaade tingimustest. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronomia 2019* (lk 117–128). Jõgeva: Eesti Taimekasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>

Eremeev, V., Kuht, J., Talgre, L., Alaru, M., Madsen, H., Loit, E., & Luik, A. (2019). Talinisu kasvuala mulla orgaanilise süsiniku, mikroobide aktiivsuse ja lämmastiku sisaldus erinevates viljelussüsteemides. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 15–21). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>

Eremeev, V., Kuht, J., Tein, B., Talgre, L., Alaru, M., Runno-Paurson, E., Mäeorg, E., Loit, E., & Luik, A. (2019). Kartuli kasvatamise mõju mulla mikrobioloogilisele aktiivsusele ja orgaanilise süsiniku ning lämmastiku sisaldusele erinevates viljelusviisides. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronomia 2019* (lk 29–36). Jõgeva: Eesti Taimekasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>

Ibrahim, M. N. G., & Barakova, N.V. (2019). Извлечение Бета-Глюкана из послеспиртовой ячменной барды. *Almanac of scientific works of young scientists*, 5, (с. 37–40). Санкт-Петербург: Университет ИТМО. https://research.itmo.ru/file/stat/194/almanah_tom_5_2019.pdf

Jaakson, H., Karis, P., Ling, K., Runin, M., & Ots, M. (2019). Lipogeneesi ja lipolüüsi reguleerivate geenide avaldumine erinevas toitumuses holsteini tõugu lehmade rasvkoes poegimiseelsetel ja -järgsel perioodil. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 79–84). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>

Karis, P., & Ots, M. (2019). Kinnislehmade toitumuse ja energia söömuse vaheline seos. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 92–97). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>

Kikas, A. & Libek, A.-V. (2019). Eestis ja Poolas aretatud musta sõstra sortide võrdlev hindamine. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 58–63). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>

Kuht, J., Eremeev, V., Alaru, M., Talgre, L., Loit, E., & Luik, A. (2019). Muutused mulla mikroobide hüdrofüütilises aktiivsuses ja lämmastiku sisalduses punase ristiku allakülviga odra kasvatamisel. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronomia 2019* (lk 22–28). Jõgeva: Eesti Taimekasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>

Kuht, J., Eremeev, V., Talgre, L., Alaru, M., Loit, E., & Luik, A. (2019). Punase ristiku mõju mulla orgaanilise süsiniku ja üldlämmastiku sisaldusele ning mikroobide aktiivsusele mahe- ja tavaviljeluses. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 64–69). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>

Leming, R., & Kass, M. (2019). Ülevaade rahvusvahelisest karjatamisalasest projektist GrazyDaiSy. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 108–110). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>

- Luik, A., Eremeev, V., Madsen, H., Loit, E., & Talgre, L. (2019). Mitmekesise külvikorraga mahevilljelus loob eeldusi kestlikuks majandamiseks. L. Metspalu & A. Luik. (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 70–75). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>
- Lääniste, P., Runno-Paurson, E., Eremeev, V., Tõrra, T., & Niinemets, Ü. (2019). Kas hirssi (*Panicum miliaceum* L.) võiks kasvatada Eestis? I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronoomia 2019* (lk 90–95). Jõgeva: Eesti Taimakasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>
- Metspalu, L., Meltsas, P.-R., Deniz, A., Ploomi, A., & Jõgar, K. (2019). Valge peakapsa maakirbuvaba kasvatamise võimalikkusest. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 76–81). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>
- Mõtus, K., Viira, A.-H., P. Kalmus., K. Kalmus., Kavak, A., & Luik-Lindsaar, H. (2019). Karjatervise programmi rakendamine Eesti piimaveisekarjades – mõju karja tervisele ning ettevõtte majandusnäitajatele. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 131–141). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Nurmoja, I., Mõtus, K., Kristian, M., Niine, T., Schulz, K., Depner, K., & Viltrop, A. (2019). African swine fever in domestic pigs – Epidemiological insights from Estonia. *13th EPIZONE Annual Meeting „Breaking Walls“* (p. 67). <https://www.epizone.eu.net/en/Home/show/Abstract-book-13th-Annual-Meeting.htm>
- Ots, K. (2019). Põlevkivi- ja puutuha kasutamine parandab jääksoos puude kasvu. *Põlevkivi Uudiskiri*, 22. <https://taltech.ee/polevkivi-kompetentsikeskus-uudiskiri>
- Piirsalu, P., Kaart, T., & Nutt, I. (2019). Lammaste käitumiseelistused aastaringisel väljaspidamisel madalate õhutemperatuuride korral mahefarmides. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 98–107). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Pärnpuu, S., Kauer, K., & Astover, A. (2019). Väetamise mõju mulla orgaanilise aine koostisele. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronoomia 2019* (lk 10–15). Jõgeva: Eesti Taimakasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>
- Reimus, K., Alvåsen, K., Emanuelson, U., Viltrop, A., & Mõtus, K. (2019). Piimalehmade ja vasikate hukkumise karjataseme riskitegurid Eestis. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 111–114). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Rilanto, T., Reimus, K., Orro, T., Emanuelson, U., Viltrop, A., & Mõtus, K. (2019). Lehmade praakimine Eesti piimaveisekarjades – põhjused ja riskitegurid. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 115–117). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Roasto, M. (2019). Indikaatormikroorganismid toidus. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 8–16). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Roasto, M., Elias, A., Reinik, M., Nurk, E., Nelis, K., & Elias, T. (2019). Akrüülamiid toidus. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 41–47). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>

- Runno-Paurson, E., & Eremeev, V. (2019). Kartuli kuivlaiksuse esinemine sordil 'Teele'. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 98–102). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>
- Runno-Paurson, E., & Eremeev, V. (2019). Ristõielise katekultuuri mõju lehemädaniku levikule mahetingimustes. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronoomia 2019* (lk 155–160). Jõgeva: Eesti Taimekasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>
- Runno-Paurson, E., Eremeev, V., Meinson, P., Tosens, T., Kõre, S., Sikk, R., & Niinemets, Ü. (2019). Esimesed katsetused bataadi kasvatamisel Eesti põllul. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronoomia 2019* (lk 108–115). Jõgeva: Eesti Taimekasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>
- Runno-Paurson, E., Eremeev, V., Tõrra, T., Niinemets, Ü., & Lääniste, P. (2019). Õlikanepi kasvatustehnoloogiate optimeerimine. I. Tupits, S. Tamm, Ü. Tamm & A. Toe (toim.), *Agronoomia 2019* (lk 96–103). Jõgeva: Eesti Taimekasvatuse Instituut/Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4813>
- Runno-Paurson, E., Tuul, T., & Eremeev, V. (2019). Hariliku kärna hindamine kartulisordi 'Teele' mugulatel. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 93–97). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>
- Raudsepp, P., Anton, D., Roasto, M., Meremäe, K., & Püssa, T. (2019). Ülevaade ERA-NET SUSFOOD rahvusvahelise projekti SUSMEATPRO tulemustest: lihatoodete väärindamine taimsete lisanditega. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 70–72). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Rocha-Meneses, L., Ivanova, A., Atouguia, G., Avila, I., Raud, M., Orupõld, K., & Kikas, T. (2019, 20–24 november). *Potential of bioethanol production-waste for methane recovery* [posterettekannet]. New Horizons in Biotechnology, Thiruvananthapuram, India.
- Rätsep, R., Kahu, K., Arus, L., Kaldmäe, H., Looga, K., & Kõks, P.-R. (2019). Lehekaudsete biostimulaatorite kasutamine musta sõstra mahestandikus. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 103–108). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>
- Sats, A., Laikoja, K., & Rünk, K. (2019). Kasemahla siirup jäätise magustajana. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 48–51). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>
- Schulz, K., Oļševskis, E., Staubach, C., Nurmoja, I., Blome, S., Lamberg, K., Seržants, M., Viltrop, A., Conraths, F. J., & Sauter-Louis, C. (2019). Is the African swine fever epidemic in Estonian and Latvian wild boar subsiding? *13th EPIZONE Annual Meeting „Breaking Walls“* (p. 101). <https://www.epizone-eu.net/en/Home/show/Abstract-book-13th-Annual-Meeting.htm>
- Soidla, R., Kerner, K., Tepper, M., Kaart, T., & Tänavots, A. (2019). Laagerdusaja mõju lihase kolme lihase mõnedele omadustele. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 17–27). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>

Timm, H. (2019). Väikeste veekogude suurselgrootud: keda nad küll võiksid huvitada? T. Kull (koost.), K. Hein (toim.), *Liigikaitse Eesti ajateljel* (lk 52–55). Tartu: Eesti Loodusfoto. <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:423673>

Tänavots, A., & Põldvere, A. (2019). Eestis tapetud nuumsigade rümbanäitajatest 2007.–2018. aastatel. M. Kass (toim.), *Terve loom ja tervislik toit 2019* (lk 28–40). Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4802>

Univer, T. (2019). Õunapuu kärntõveresistentsed sordid on maheviljeluses uus võimalus. L. Metspalu & A. Luik (toim.), *Teaduselt mahepõllumajandusele 2019* (lk 147–152). Tartu: SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus. <http://hdl.handle.net/10492/4755>

Väli, Ü. (2019). Suur-konnakotkas Eestis: suur saavutus, suur juhus või suur võimalus? T. Kull (koost.), K. Hein (toim.), *Liigikaitse Eesti ajateljel* (lk 12–16). Tartu: Eesti Loodusfoto. <http://www.digar.ee/id/nlib-digar:423673>

6.2 Õpikud ja muud õppeotstarbelised publikatsioonid, v.a. kõrgkooliõpikud

Александрова, О. В., & Жмыхова, Т. В. (2019). *Теория вероятностей и математическая статистика: практикум*. Макеевка: ДонНАСА. <https://www.iprbookshop.ru/92352.html>

Александрова, О. В. (2019). *Теория вероятностей и математическая статистика: учебно-методическое пособие*. Макеевка: ДонНАСА. <https://www.iprbookshop.ru/92353.html>

Astover, A., & Leedu, E. (2019). *Mulla happesus ja lupjamine. Mulla ABC: III osa*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/4665>

Grünberga-Zälite, G., Sudakova, L., Matilainen, A., Evans, R., Sivén, S., & Bulderberga, Z. (2019). *Handbok för att tillhandahålla tjänster inom landbygdsturism för Japanska turister*. Ruralia Institute, Seinäjoki: Helsinki University electronical proceedings. <http://hdl.handle.net/10492/7005>

Grünberga-Zälite, G., Sudakova, L., Matilainen, A., Evans, R., Sivén, S., & Bulderberga, Z. (2019). *Handbook for providing rural tourism services to Japanese tourists*. Ruralia Institute, Seinäjoki: Helsinki University electronical proceedings. <http://hdl.handle.net/10492/7007>

Grünberga-Zälite, G., Sudakova, L., Matilainen, A., Evans, R., Sivén, S., & Bulderberga, Z. (2019). *Opas maaseutumatkailupalveluiden tarjoamiseen japanilaismatkailijoille*. Ruralia Institute, Seinäjoki: Helsinki University electronical proceedings. <http://hdl.handle.net/10492/7006>

Linask, K., Kilk, A., Naumanis, E., Lutsar, V., Pihl, P., Naumanis, K., Räis, H., Riis, M., Taal, T., Taal, A., Vari, L., Asten, A., Ess, M., Raudmets, A., Putku, M., Karise, R., & Järva, J. (2019). *Tänapäeva mesindus: Käsiraamat*. Tallinn: Eesti Mesinike Liit. <https://mesindusprogramm.eu/wp-content/uploads/2020/04/T%C3%A4nap%C3%A4eva-Mesindus-2019.pdf>

Ohvril, T., & Maasing, B. (2019). *Marketing și dezvoltarea produsului*. [Tartu]: Eesti Maaülikool. <https://doi.org/10.15159/eds.bk.19.01>

Roasto, M. (2019). *Olulised toidupatogeenid. Ohtlikkus, kasvuparameetrid, ohjamise võimalused*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5460>

Roasto, M., & Laikoja, K. (2019). *Toidu säilimisaja määramine. 1. osa (täiendatud ja parandatud väljaanne)*. Tartu: Eesti Maaülikool, toiduhügieeni ja rahvatervise õppetool. <http://hdl.handle.net/10492/7030>

Värnik, R., Annus, M., Murakas, J., Hunt, Ü., Padjus, B., Nõmmann, S., Tomingas, R., & Nõmm, A. (2019). *Ühistute finantseerimine ja ühishangete koostamine*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5515>

Värnik, R., & Kiisk, T. (2019). *Ühistu juhtimise käsiraamat*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5517>

Värnik, R., & Kiisk, T. (2019). *Ühistu nõukogu käsiraamat*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5516>

Värnik, R., & Kiisk, T. (2019). *Areneva ühistu käsiraamat*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5518>

Värnik, R., Ohvril, T., Maasing, B., Ats, K., Frosch, E., Nõmmann, S., Vall, M., & Leitsmann, L. (2019). *Ühisterundamine*. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5514>

6.3 Populaarteaduslikud artiklid

Adamson, K., Laas, M., Drenkhan, R., & Hanso, M. (2019). Hiljutised tulnukad – mändide okka- ja võrsehaigused on asunud juba meie metsamändide kallale. *Eesti Mets*, 3, 40–44. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestimets201909&type=staticpdf>

Alvela, A. (2019). Nanofiltri abil saab veest kasvõi uraani kätte. *Tehnikamaailm*, 4, 90–91. <https://tehnikamaailm.ee/artikkel/nanofiltri-abil-saab-veest-kasvoi-uraani-katte>

Anton, D., Roasto, M., & Soidla, R. (2019). Tapaloomade puhtusega kaasnevad lihahügieeni probleemid. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 2, 9–13. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_2_2019_WEB.pdf

Ernits, E. (2019). Eha Järv 65. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 2, 26–27. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_2_2019_WEB.pdf

Ernits, E. (2019). Professor Alexander Rosenberg 180. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 2, 28–31. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_2_2019_WEB.pdf

Kaart, T. (2019). Kokkuvõtte eesti tõugu hobuste lineaarsest hindamisest aastail 2016–2018. *Eesti Hobusekasvatajate Selts. Aastaraamat 2018*, 20–24. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=JVesthobuse201905&type=staticpdf>

Kalle, K., & Kriipsalu, M. (07.06.2019). *Puust ja punaseks: kas bioplasti eelistamine aitab loodust säästa?* Novaator | ERR. <https://novaator.err.ee/950158/puust-ja-punaseks-kas-bioplasti-eelistamine-aitab-loodust-saasta>

- Karise, R. (2019, detsember). Mesindusalane teadustöö on tasemel. *Mesinik. Mesinduse infoleht*, 4, 11. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=mesinik20191201&type=staticpdf>
- Karoles, K. (2019). Metsanduse arengusuundumused ja -kavad Euroopas. *Eesti Mets*, 3, 32–39. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestimets201909&type=staticpdf>
- Kerner, K. (29.05.2019). *Millest sõltub sealiha kvaliteet?* Põllumajandus.ee | Äripäev. <https://www.pollumajandus.ee/uudised/2019/05/29/millest-soltub-sealiha-kvaliteet>
- Krause, T., & Palm, A. (2019, november-detsember). Kuidas elab meie linask? Teine tuur Lääne-Eesti linaskijärvedel. *Kalale!*, 39, 30–33. <https://kalale-digi.ohtuleht.ee/982551/kuidas-elab-meie-linask-teine-tuur-laane-estti-linaskijarvedel>
- Kruus, E. (2019). Sooja suve võtmekahjur. *Aed*, 2, 66–71. <https://dea.digar.ee/publication/AKkodukiriaed>
- Kull, T. (2019, juuli). Lehitu pisikäpp on äärmiselt ohustatud orhidee. *Eesti Loodus*, 70(7), 36–37. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201907&type=staticpdf>
- Kurina, O. (2019, oktoober). Kärbeste tormijooks. *Eesti Loodus*, 70(10), 70–71. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201910&type=staticpdf>
- Kurina, O. (2019, mai-juuni). Seenesääsk perekonnast *Manota*. *Horisont*, 53(3), 18–19. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKhorisont201905&type=staticpdf>
- Kõlli, R., & Tõnutare, T. (2019, juuli). Madalsoomuld: 2019. aasta muld. *Eesti Loodus*, 70(7), 24–28. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201907&type=staticpdf>
- Luik, A. (2019). Maailma pikaajalisim põldkatse näitab maheviljeluse eeliseid kestlikuks tootmiseks. *Mahepõllumajanduse leht*, 87(4), 3–4. http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/maheleht_4_2019.pdf
- Maikov, K. (2019). Koduaia teraapia. *Aed*, 1, 74–79. <https://dea.digar.ee/publication/AKkodukiriaed>
- Metslaid, M. (04.11.2019). *Teadlane: metsamajanduses leidub lahendus kliimakriisile.* Novaator | ERR. <https://novaator.err.ee/999275/teadlane-metsamajanduses-leidub-lahendus-kliimakriisile>
- Miljan, J. (2019, aprill). Mida tähendab ökoloogiline ehitus? *Eesti Loodus*, 70(4), 16–19. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201904&type=staticpdf>
- Miljan, M.-J. (2019, aprill). Looduslähedased materjalid ökoehituses. *Eesti Loodus*, 70(4), 20–23. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201904&type=staticpdf>
- Niine, T. (2019). Digitaalsete tehnoloogiate omaksvõtt veterinaarias. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 3, 14–19. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_3_2019.pdf
- Niine, T. (2019). Valikülevaade 2019. aasta kevadel kaitstud veterinaarmeditsiini eriala lõputöödest. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 3, 28–32. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_3_2019.pdf
- Niine, T., Mõtus, K., & Viltrop, A. (2019). Veterinaarepidemioloogia ja ennetava meditsiini ühingu 2019. aasta konverents. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 2, 22–25. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_2_2019_WEB.pdf

- Padrik, P., Jaakma, Ü., & Hallap, T. (2019). Eesti aretuspullide sperma kvaliteet, seda mõjutavad tegurid ning seos emasloomade tiinestumisega. *Tõuloomakasvatus*, 22(4), 25–28. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKtoulloomakasvatus20191206&type=staticpdf>
- Piirsalu, P. (2019). 90 aastat Eesti Lambakasvatajate Seltsi ja lammaste tõuaretust. *Tõuloomakasvatus*, 22(1), 15–17. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKtoulloomakasvatus20190319&type=staticpdf>
- Piirsalu, P. (2019). 90 aastat Eesti Lambakasvatajate Seltsi ja lammaste tõuaretust. *Tõuloomakasvatus*, 22(2), 14–15. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKtoulloomakasvatus20190607&type=staticpdf>
- Piirsalu, P. (2019). Kauralisä ei ole tarpeen luomu-uuhille, jos karkearehu on laadukasta. *Lammas & vuohi*, 2, 16–18. https://lammasyhdistys.fi/wp-content/uploads/2021/02/Lammaslehti_2_2019nettis.pdf
- Pototski, A. (2019, oktoober). Metsikus Läänes 1. *Eesti Loodus*, 70(10), 48–53. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201910&type=staticpdf>
- Rannamäe, E., Haak, A., Kreem, J., Järv, E., Semjonov, A., & Andrianov, V. (2019). Ühe keskaegse hobuse viimane elukuu. *Tutulus: Eesti arheoloogia aastakiri*, 8, 34–35. <https://drive.google.com/file/d/1lndnFB0k6C249lnqlhPUgP96saMWbnNU/view>
- Roasto, M. (2019). Euroopa veterinaarse toiduohutuse õppejõudude töökohtumine Tallinnas. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 3, 8–11. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_3_2019.pdf
- Roasto, M., & Kramarenko, T. (2019). *Listeria monocytogenes* – eluliselt aktuaalne bakter. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 4, 6–9. https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/Ringvaade_nr_4_2019_WEB.pdf
- Roasto, M., & Kramarenko, T. (2019). Shiga-toksiini tootev *Escherichia coli* toidus. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 1, 12–16. <https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/2019-1-ringvaade.pdf>
- Rosenvald, R., & Rosenvald, K. (2019). Metsa majandamise võtetest ja puidukasutusest sõltub mõju kliimale ja elurikkusele. *Eesti Mets*, 1, 34–38. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKEestimets201903&type=staticpdf>
- Shanskiy, M. (2019). Õrn ja märg madalsoomuld. *Minu Aed*, 1, 67–69. <https://dea.digar.ee/publication/AKminuaed>
- Sibul, I. (2019, juuni). Miks toominga õied närtsides lillakaks võivad värvuda? *Sinu Mets*, 55, 24. https://issuu.com/metsauhistu/docs/sinu-mets-55-juuni2019-metsau_histu
- Zingel, P., & Tuvikene, A. (2019, detsember). Amasoonia – kalameeste kuningriik. *Kalastaja*, 94, 112–118. <https://dea.digar.ee/publication/AKkalastaja>
- Timm, H. (2019, juuli-august). Purunood puruvanad. *Kalale!*, 37, 62–64. <https://kalale-digi.ohtuleht.ee/969892/purunood-puruvanad>
- Timm, H. (2019, märts-aprill). Surusaased, motõllid ja muud sugulased. *Kalale!*, 35, 64–66. <https://kalale-digi.ohtuleht.ee/945403/surusaased-motollid-ja-muud-sugulased>
- Timm, H. (2019, september-oktoober). Suured karbid, väiksed karbid... *Kalale!*, 38, 62–64. <https://kalale-digi.ohtuleht.ee/976686/suured-karbid-vaiksed-karbid->

- Timm, H. (2019, mai-juuni). Ühepäevik. Või üheaastik? *Kalale!*, 36, 62–64. <https://kalale-digi.ohtuleht.ee/962690/uhepaevik-voi-uehaastik>
- Timm, H., & Tuvikene, A. (2019, august). Rändvähist Eestis: küla ammu läinud, saun veel alles. *Eesti Loodus*, 70(8), 62–64. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201908&type=staticpdf>
- Tiškina, V., & Praakle, K. (2019). Borreliosis koertel – ülevaade ACVIM konsensuse juhustest. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 1, 3–6. <https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/2019-1-ringvaade.pdf>
- Tuvikene, A. (2018/2019). Forellikäti hirm – nakkuslik vereloomeelundite nekroos. *Kalastaja*, 90, 90–92. <https://dea.digar.ee/publication/AKkalastaja>
- Tuvikene, A. (2019, märts-aprill). Kas linnuroni on kaladele või inimestele ohtlik? *Kalale!*, 35, 26–27. <https://kalale-digi.ohtuleht.ee/947122/kas-linnuroni-on-kaladele-voi-inimestele-ohtlik>
- Tuvikene, A., & Freiberg, R. (2019). Listeriabakter kalastajate luubi all: kas ja kus on oht? *Kalastaja*, 94, 98–101. <https://dea.digar.ee/publication/AKkalastaja>
- Tänavots, A., & Põldvere, A. (2019). Eesti nuumsigade rümbanäitajate iseloomustus viimasel kümnendil. *Tõuloomakasvatus*, 22(2), 16–20. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKtoulomakasvatus20190607&type=staticpdf>
- Viinalass, H. (2019). Teabe vähesus ja referentside puudumine on takistus nii loomakasvatuse alase uurimis- kui ka õppetöö läbiviimisel. *Tõuloomakasvatus*, 22(3), 20–21. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKtoulomakasvatus20190923&type=staticpdf>
- Viira, A.-H. (2019, oktoober). Kuidas piima kokkuostuhinna mudel mõjutab Eesti piimandussektori arengut? *Põllumehe Teataja*, 30, 42–45. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKpollumeheteataja20191028&type=staticpdf>
- Viira, A.-H. (2019, aprill). Suure laenukoormuse ja madala tootlikkuse nõiarings. *Põllumehe teataja*, 27, 44–47. <https://dea.digar.ee/publication/AKpollumeheteataja;https://pollumeheteataja.ee/uudis/2019/04/22/suure-laenukoormuse-ja-madala-tootlikkuse-noiarings/>
- Viira, A.-H., & Ariva, J. (2019, aprill). Mida toob põllumajandusele õhusaasteainete vähendamise programm? *Põllumehe teataja*, 27, 50–51. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKpollumeheteataja20190424&type=staticpdf>
- Voolma, K. (2019, september). Omapärane lehevaablane vahtral. *Eesti Loodus*, 70(9), 70. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201909&type=staticpdf>
- Voolma, K. (2019, juuli). Saare-lehevaablane sööb saared raagu. *Eesti Loodus*, 70(7), 35. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKeestiloodus201907&type=staticpdf>
- Värnik, R., & Remmik, A. (2019, juuli). Miks piimatootjate tootmiskasum erineb? *Põllumehe teataja*, 28, 30–33. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKpollumeheteataja20190703&type=staticpdf>

6.4 Populaarteaduslikud raamatud

Laarmaa, R., Ott, I., Timm, H., Maileht, K., Sepp, M., Mäemets, H., Palm, A., Krause, T., & Saar, K. (2019). *Eesti järved*. Tallinn: Varrak.

<https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/125957>

Pöldaru, R., & Roosmaa, Ü. (2019). *Eesti Maaülikool, majandus- ja sotsiaalinstituut 50*. Tartu: Eesti Maaülikool, Majandus- ja sotsiaalinstituut.

Timm, H., Järvekülg, R., Pall, P., & Vilbaste, S. (2019). *Eesti jõed*. Tallinn: Varrak.

<https://www.digar.ee/arhiiv/et/raamatud/126052>

6.6 Muudes ajakirjades ja ajalehtedes avaldatud artiklid

Annuk, A. (20.06.2019). Seadsime sihi, millest üle hüpata on keeruline. *Postimees*.

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=postimees20190620&l=et>

Engelbrecht, J., & Tammiksaar, E. (2019). Teaduskorraldusest Eestis: minevik ja tulevik.

Riigikogu Toimetised, 40, 29–39. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=JVriigikoim201912&type=staticpdf>

Ernits, E. (2019). Mälestagem meie seast lahkunud veterinaariaõppejõude ja -teadlasi. *Eesti Loomaarstlik Ringvaade*, 1, 27–28. <https://www.vet.ee/userfiles/file/booklet/2019-1-ringvaade.pdf>

Karise, R. (08.11.2019). Konverentsil Apimondia 2019 Montrealis. *Eesti Elu*.

<https://issuu.com/estonianlife/docs/eestieluno45nov8/12>

Karise, R. (2019, juuli). Putukate planeet. Imelikest, kasulikest ja vaimustavatest mutukatest, kellela me elada ei saa. *Eesti Loodus*, 70(7), 71.

<https://dea.digar.ee/article/AKeestiloodus/2019/07/0/33.1>

Luik, A. (2019). Putukatest mahetoiduni. *Eesti Vabariigi preemiad 2019. Teadus*.

F.J.Wiedemanni keeleauhind. Sport. Kultuur, 22–39.

<https://dea.digar.ee/article/JVevpreemiad/2019/06/0/5.4>

Mänd, M. (2019). Kahjurid ja kasurid täppistaimekaitse teenistuses. *Eesti Vabariigi preemiad 2019. Teadus. F.J.Wiedemanni keeleauhind. Sport. Kultuur*, 144–159.

<https://dea.digar.ee/article/JVevpreemiad/2019/06/0/5.20>

Niinemets, Ü. (13.06.2019). Kes peaks tagama puhta toidu? *Postimees*.

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=postimees20190613>

Niinemets, Ü. (13.06.2019). *Ülo Niinemets: oleme kõik katsejänesed taimekaitsevahenditele*.

Postimees. <https://arvamus.postimees.ee/6706136/ulo-niinemets-oleme-koik-katsejanased-taimekaitsevahenditele>

Põllumäe, P. (2019, aprill). Uudiseid metsateadlastelt. *Sinu Mets*, 54, 10.

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=sinumets20190402&type=staticpdf>

Põllumäe, P. (2019, detsember). Uudiseid metsateadlastelt. *Sinu Mets*, 57, 10.

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=sinumets20191202&type=staticpdf>

Põllumäe, P. (2019, juuni). Uudiseid metsateadlastelt. *Sinu Mets*, 55, 10. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=sinumets20190604&type=staticpdf>

Põllumäe, P. (2019, september). Uudiseid metsateadlastelt. *Sinu Mets*, 56, 10. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=sinumets20190903&type=staticpdf>

6.7 Muu loome

Adamson, S., & Klaassen, M. (10.09.2019). *Maaülikooli rektor Mait Klaassen: kui kõrgharidust ja teadust piisavalt ei rahastata, lõikame Eesti tulevikku* [intervjuu]. Delfi. <https://www.delfi.ee/artikkel/87395923/maaulikooli-rektor-mait-klaassen-kui-korgharidust-ja-teadust-piisavalt-ei-rahastata-loikame-estti-tulevikku>

Himma, M, Allik, H.-L., & Roasto, M. (13.10.2019). *Praktilised näpunäited tarbijale ja tootjale listeriabakterist hoidumiseks* [intervjuu]. Novaator | ERR. <https://novaator.err.ee/991399/praktilised-napunaited-tarbijale-ja-tootjale-listeriabakterist-hoidumiseks>

Jõgi, A., & Maaten, T. (09.01.2019). On jõulukuuse väljaviskamise aeg: kas kuuske metsast varsti enam leiabki?! [intervjuu]. *Tartu Postimees*. <https://tartu.postimees.ee/6494607/on-joulukuuse-valjaviskamise-aeg-kas-kuuske-metsast-varsti-enam-leiabki>

Klaassen, M. (26.08.2019). Mait Klaassen: mida arvaks teaduse rahastamisest Hamlet? *Tartu Postimees*. <https://tartu.postimees.ee/6761468/mait-klaassen-mida-arvaks-teaduse-rahastamisest-hamlet>

Kuht, J. (24.01.2019). *Kuidas ööpimeduses mullaharimine aitab vähendada põldude umbrohtumist?* Maablogi | Maaeluministeeriumi ajaveeb. <https://maablogi.wordpress.com/2019/01/24/kuidas-ooipimeduses-mullaharimine-aitab-vahendada-poldude-umbrohtumist/#more-3125>

Laas, A., & Khan, H. (2019). *Short-term high-frequency water dissolved carbon dioxide, temperature, dissolved oxygen, salinity and pH data from 8 Estonian lakes in year 2014*. Environmental Data Initiative. <https://doi.org/10.6073/pasta/421c3435f2a735fe472511fda4ed5e5f>

Leedu, E., Astover, A., Penu, P., & Kikas, T. (2019). *Aasta muld 2020. Erodeeritud muld* [teavik ja postkaart]. Tartu: Eesti Maaülikool. <http://hdl.handle.net/10492/5533>

Lill, H. (21.10.2019). Kas teadlastel õnnestub parti pääsuks nimetada? *Tartu Postimees*. https://tartu.postimees.ee/6806062/heiki-lill-kas-teadlastel-onnestub-parti-paasuks-nimetada?_ga=2.154715640.1701131216.1572188791-971544738.1466589313

Lõugas, L. & Kukk, T. (2019). Muistsed jäätmed kõnelevad kunagise inimese eluolust [intervjuu]. *Eesti Loodus*, 70(1), 42–48. <https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=is&oid=AKEestiloodus201901&type=staticpdf>

- Maaten, T. & Krinal, E. (02.05.2019). *Nutikas. Metsapuude parendamise programm* [intervjuu]. Vikerraadio | ERR. <https://vikerraadio.err.ee/1044406/nutikas-metsapuude-parendamise-programm-tiit-maaten-ja-esko-krinal>
- Mänd, M. (04.10.2019). *Mesilased ei sure iial välja, ergo ... inimene ei sure iial välja* [intervjuu]. Delfi Tasku. <https://vana.tasku.delfi.ee/innovaatika/690968104>
- Niinemets, Ü. (02.02.2019). *Ülo Niinemets: teaduse alarahastamise mõju on selgelt näha.* Novaator | ERR. <https://novaator.err.ee/906895/ulo-niinemets-teaduse-alarahastamise-moju-on-selgelt-naha>
- Roasto M. (2019). *Staphylococcus aureus toidupatogeenina* [infoleht toidukäitlejatele]. <http://hdl.handle.net/10492/7039>
- Roasto, M. (04.11.2019). *Toiduhügieeni A&O ehk kuidas koduköök puhtana hoida* [intervjuu]. Delfi Tasku. <https://m.forte.delfi.ee/article.php?id=87967735>
- Roasto, M. (04.11.2019). *Toiduhügieeni A&O ehk kuidas saada vastu listeriale* [intervjuu]. Delfi Tasku. <https://tasku.delfi.ee/player/innovaatika/707660029>
- Roasto, M. (19.11.2019). *Kuidas vältida toidumürgitust* [intervjuu]. Vikerraadio | ERR. <https://vikerraadio.err.ee/1053835/mati-roasto-kuidas-valtida-toidumurgitust>
- Roasto, M. (19.11.2019). *Maaülikooli professor: listeria on üha enam seotud valmistoiduga* [intervjuu]. Vikerraadio | ERR. <https://www.err.ee/1004489/maaulikooli-professor-listeria-on-uha-enam-seotud-valmistoiduga>
- Roasto, M. (2019). *Campylobacter spp. toidupatogeenina* [infoleht toidukäitlejatele]. <http://hdl.handle.net/10492/7038>
- Sibul, M., & Sibul, I. (2019). Tsirkse Hiobi talu lugu. M-L. Liivak (toim.), *Pahtpää küla lugu* (lk 252–253). [Tallinn]. <https://www.digar.ee/viewer/et/nlib-digar:417470/356479/page/1>
- Suurmägi, K., & Klaassen, M. (03.05.2019). *Maaülikooli rektor: mahetoiduga me ära ei ela* [intervjuu]. Maa Elu / Postimees. <https://maaelu.postimees.ee/6673921/maaulikooli-rektor-mahetoiduga-me-ara-ei-ela>
- Tuvikene, L., & Säre, M. (2019). *Peipsi keskkonnaprobleemid*. Peipsi Koostöö Keskus. <https://ctc.ee/pildigalerii/peipsi-keskkonnaprobleemid>
- Tuvikene, L., Nõges, P., & Nõges, T. (01.08.2019). *Satelliitpildid võivad olla petlikud ega sisalda kogu informatsiooni. Levinud on arvamus, et sinivetikate esinemine järvedes on erakordne ning alati halb nähtus.* [kommentaartekst artiklile “Teadlane: vetikate vohamist Võrtsjärves pole tarvis karta“]. Novaator | ERR. <https://novaator.err.ee/966442/teadlane-vetikate-vohamist-vortsjarves-pole-tarvis-karta>
- Vachon, D., del Giorgio, P. A., Sadro, S., Bogard, M., Lapierre, J., Baulch, H. M., Rusak, J. A., Denfeld, B. A., Laas, A., Weyhenmeyer, G. A., Klaus, M., & Karlsson, J. (2019). *Summer high frequency measurements of dissolved O₂ and CO₂ concentrations and water temperature at the surface of 11 northern lakes.* Environmental Data Initiative. <https://doi.org/10.6073/pasta/c4887424396fea9a9d3f58a4664018cc>

Valdaru, E., & Tuvikene, L. (20.09.2019). Ülimadala veetaseme pärast pääses kopp järvele [intervjuu]. *Sakala*. <https://sakala.postimees.ee/6782337/ulimadala-veetaseme-parast-paases-kopp-jarvele>

6.9 Raamatuarvustused

Ernits, E. (2019). Vepsa rahvuseepost originaalis ja mitmes tõlkes lugedes. *Keel ja Kirjandus*, 11, 920–927. https://keeljakirjandus.ee/wp-content/uploads/2019/11/E.ERNITS_3.pdf